

PRINSEFØDSLER I NORSK HISTORIE

Begivenhet av nasjonal viktighet

Ved kronprins Haralds fødsel i 1937 skrev professor, dr. Oscar Albert Johnsen for Aftenposten en artikkel om prinsfødsler i historiens lys. Vi bringer her et utdrag av den.

En tronarvings fødsel har alltid vært imøset med forventning som en begivenhet landets ve og vel var avhengig av. Dog har dens betydning ikke til alle tider vært like stor. Den har veksel etter tronfølgeordningens karakter, dels som følge av statsforbindelse med de andre nordiske land. Så lenge prinsippet om alle kongesønners like arverett til tronen gjaldt, uten hensyn til om de var ekte eller uekte, hadde prinsfødselen ikke den betydning som den senere fikk. Ikke alle kunne bli regjerende konger. Det avhang av mange forskjellige omstendigheter hvem som skulle bli det. Ingen kunne ved en Haakon Adel-

steinstostres, en Olav Trygvasons, en Olav Haraldssons, en Harald Gilles eller en Sverre Sigurdssons fødsel vite, at nu var en vendende konge kommet til verden.

Det var først ved innførelsen av den lovordnede tronfølge som ga kongens eldste, ektefødte sønn en ubetinget arverett til tronen, at dette ble mulig. Først fra da av ble prinsfødselen — den enberettigede tronfølgers fødsel — en nasjonal begivenhet av høy rang, som det stod glans av hele landet over, og som alles oppmerksomhet var festet ved. Alle redde tronfølgeordenen av 1146 slo fast individualsuksessjonen og legitimitetsprinsippet. Kun én kunne arve tronen og kun ektefødte sønn; men hvem der blant flere arverettigede skulle anses for skikket til å bli konge, det skulle avgjøres av et riksmøte under erkebispens og bispenes ledelse.

Enearveretten

Denne tronfølgeordning førte til at en som etter den rådende oppfatning ikke var arverettig, lendumnsønnen Magnus Erlingsson, ble hyldet og kronet som Norges konge; men hans kongedømme ble snart omstøtt av Sverre, som tok makten i kraft av det gamle tronfølgeprinsipp om alle kongesønners like rett, dette prinsipp som i så høy grad hadde medvirket til borgerkrigene.

Under mere fremskredne og ordnede forhold kunne denne anarkiske arvefølge ikke opprettholdes, og Haakon Haakonsson, som selv var blitt konge i kraft av den, brøt på sine gamle dager i kulturens, statsenhets og landfredens interesse med den og kjesatte ved den nye tronfølgeordning 1200 den eldste, ektefødte kongesønns ubetingende enearverett til riket. Dette nye prinsipp ble bibeholdt også i tronfølgeordningene fra 1273 og 1302 som fastsatte bestemte regler også for den videre arvefølge, riktignok på forskjellig vis i hver av dem.

Fra kong Haakon Haakonssons regjeringstid (1217—1263) får prinsfødselen øket betydning. Allerede ved hans og Margrete Skulesdatters eldste sønns, Olavs, fødsel i Bergen høsten 1227, var kongedømmet så vidt stabilisert etter oppløsningen under borgerkrigene, at folket må ha sett en tronfølger i ham, og da han døde tidlig, trådte hans yngre bror, Haakon hin unge (født i Trondhjem 9. november 1232), i hans sted som tronfølger.

Kongedømmet i Norge nådde nettopp i den og de nærmest følgende menneskealdre, høydepunktet i makt og glans. Det hadde efterhånden beseiret sine medbelle, lendumns-arosokrati og gelstilhøet. Det førstnevnte tapte fra Sverres tid sin politiske betydning og ble av den siste konge av ætten, Haakon V Magnusson (1299—1319), avskaffet ved lov. Kirken hadde måttet oppgi sine pretensjoner fra Magnus Erlingssons dager om kronens øring til St. Olav og bispenes innflydelse på kongevalget, men hadde til gjengjeld en sterk og uavhengig stilling som åndelig makt ved siden av kongedømmet. «Kongedømmet har av Gud verdslig velde til verdslige formål, men biskopen åndelig velde til åndelige formål», som det heter i Magnus Lagaboters landslov.

Men selv i åndelig henseende betydde kongedømmet meget. Landets hele historie var uadskillelig knyttet til det; samlingen av landets spredte deler til et rike, innførelsen av kristendommen,

etableringen av den fredelige forbindelse med det svrige Europa og dets kultur, organisasjonen av stat og kirke, oppbyggingen av forvaltningen, ordningen av lovgivningen og forsvaret, samlingen og opprettholdelsen av Noregsveldet med herredømmet over alle de av nordmennene bebygde øyer og land fra Man og Sudersøyene i syd til Island og Grønland i nord.

Selv om også andre, adelen, Kirken og folket hadde medvirket til dette, var alt dog skjedd under kongedømmets auspicer, og som regel med kongens selv som ledere og forkjempere. Derfor så også alle opp til kongedømmet med ærefrykt; det var hele folkets håp, stolthet og glede. Rikets nutid, fortid og fremtid syntes å

JANUS King 22 sider Løssalg 15 øre

Aftenposten

SKREDDER Christian Rohde & Søn Kjøpmann 20. Tel. 24009. 25210

Nr. 95 : Morgennr. Abonn. pris: Innenbys 1 kr. 10 ør. Oslo, mandag 22. februar 1937 Abonn. pris: Utenbys 1 kr. 15 ør. Morgennr. 78. årg.

En prins av Norge født igår.

Igår middag utsendtes følgende offisielle melding fra Skaugum:

Kronprinsesse Märtha er idag kl. 12.45 nedkommet med en sønn.

Senere blev det fra Skaugum utsendt følgende bulletin:

Hennes Kongelige Høihet Kronprinsessen fødte idag 21. februar kl. 12.45 en velskapt sønn. Fødselen forløp normalt. Såvel Kronprinsessen som den lille prins befinner sig helt vel.

Skaugum 21. februar 1937. Anton Sunde. Hans L. C. Hultfeldt.

Kongen meddelte selv i telefonen statsminister Nygaardsvold den gledelige begivenhet. Statsministeren gratulerte og forberedte straks statsrådets innkallelse til

Skaugum i vinterskrud, fotografert like efter at den lille arveprins var født — Skaugum flagget igår.

Kronprinsesse Märtha.

Kronprins Olav.

Igår eftermiddag meddeltes offisielt: «Statsråd holdes på Slottet imorgen klokken 9.30 i anledning av prinsens fødsel.»

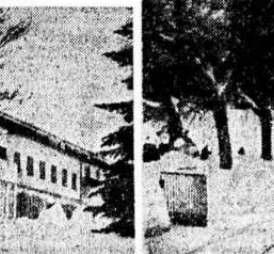
Nyheten om den gledelige begivenhet spredte sig først langsomt i byen på grunn av

Begivenheten var ventet nu og kongefamilien længe holdt sig borte fra lærdag. Tilstede ved fødselen var professor dr. Anton Sunde og dr. Hans L. C. Hultfeldt. Videre assisterte overlege fru Guldborg Tvede og de lærere fru K. r. a. m. Den siste assisterte også ved de to prinsers fødsel. Det er bestemt at fru Karen skal overta barneplassen.

den store utfart. Da Aftenposten fikk meldingen blev det straks rettet henvendelse til statsminister Nygaardsvold som ølskverlig innvilget dispensasjon fra arbeidslovens bestemmelser om søndagsarbeide, så vi kunde sende ut et flyveblad som spredte nyheten over hele byen.

Riksrådet ble samlet til et møte kl. 17. Efter en kort pause i samlingsloven blev det besluttet at kongen selv skulle fremføre, sunget av et kor. Deretter blev bulletinen fra Skaugum oplæst, og sendingen blev avsluttet med kongesangen, spilt av orkester.

Igår klokken tolv hilser en salutt på 21 skudd fra landets festninger den nye norske prins og samtidig flagget det med det store festflag ved alle militære stablisermenter.

Skaugum i vinterskrud, fotografert like efter at den lille arveprins var født — Skaugum flagget igår.

Advokat Fred. von Krogh Pat. E. Bendixen OVERRETTSGANGSBEH. ALNÆS OG BLAKSTAD ALNÆS OG BLAKSTAD Abonner på Ukens Nytt

Aftenpostens første side dagen efter at Kronprinsen var født — søndag 21. februar 1937.

Slektstrådene fra Harald Hårfagre

Ved kronprins Haralds fødsel møtet personhistorikeren Sigurd S. Meidell opp de mange tråder som førte prinsen tilbake til seierherren fra Hafsfjord. Det vil i forbindelse med det nye skudd på Haraldstammen sikkert interessere å følge en av disse tråder, og lese genealogens innledende kommentarer:

Med hundre åttetråder er han knyttet til Haralds, Hellig Olavs og Haakon den Gamles kongestol. En ættelshistorisk betraktning vil vise den norske prinsens avstamning fra en rad av mektige og fornemme europeiske fyrstehus, men tillike fra en rekke av den nordiske unionistidens felleskonger — og sist og ikke minst fra den helt nasjonale kongestol som samlet riket vårt i 800-tallet og siden delte dets skjebne i mørke og lyse århundrer. Blant de forskjellige veier som man kan følge når der skal minnes om forbindelse med seierherren fra Hafsfjord er det kanskje naturligst å velge den nedenstående som unngår den største usikkerheten omkring Sverre, Harald Gille og mindre sikre sønner av Harald Hårfagre. Den her valgte åttetråd har også færrest kvinneløp og så gjør den oss alle sammen så hyggelig i familie med kongestol vår — fordi den går gjennom Olav Haraldsson og datteren hans, Ulvhild, fra hvem tusenvis av mennesker rundt omkring i bygd og by i Norge stammer. Fødselsdagen blir på denne måten så å si en begivenhet i tykke familier — selv om der riktignok er en 27—28 ledd mellom den nye kongelige verdensborger på Skaugum og fremdne i borger- og bondestand i landet.

Harald Haarfragre, ca. 850—ca. 940. Bjorn Farmand på Sem, konge i Vestfold. Gudrud, konge i Vestfold.

Harald Grenske, konge i Vestfold, ca. 957—ca. 995. Olav den Hellige, Norges konge 995—1030. Ulvhild, dod 1071, g. m. Hertug Orduf av Sachsen. Magnus, Hertug av Sachsen, d. 1106. Ulvhild, dod 1125, g. m. Hertug Henrik den Sorte av Bayern og Sachsen. Henrik den Stolte av Welfernes ætt, Hertug av B. og S., dod 1169. Henrik Lov, Hertug av B. og S. 1129—1195. Vilhelm, Hertug av Lüneburg, d. 1213, bror av kaiser Otto IV. Otto Barn, Hertug av Braunschweig-Lüneburg, dod 1252, søstersønn av Valdemar Seier. Albrecht den Store, Hertug av Br., dod 1279, en tid riksforsstander i Danmark. Henrik I, Hertug av Braunschweig-Grubenhagen, dod 1322. Ernst, Hertug av Braunschweig-Osterrode, dod 1344. Albrecht II, Hertug av Braunschweig-Grubenhagen, dod 1397. Erik, Hertug av Br.-Gr., dod 1431. Albrecht III, Hertug av Br.-Gr., dod 1490. Phillip I, Hertug av Br.-Gr., 1496—1551. Ernst II, Hertug av Br.-Gr., 1518—1567. Elisabeth, g. m. Norges konge Frederik II's bror Hertug Hans av Holsten-Sonderburg 1576—1622. Alexander, Hertug av Holsten-Sonderburg, 1573—1627. August Phillip, Hertug av Holsten-Beck, 1612—1675. Ludvig Fredrik, Hertug av Holsten-Beck, 1654—1728. Peter August Fredrik, Hertug av Holsten-Beck, 1696—1775. Karl Anton August, arveprins av Slesvig-Holsten-Sonderburg, 1727—1759. Fredrik Karl Ludvig, Hertug av Holsten-Beck, 1757—1816, som er den nyfødte arveprins' tip, tip, tip, tipoldefar på manskensiden.

Et halvt årtusen siden prins sist blev født i Norge. Den store nasjonale betydning. Da nyheten blev kjent rundt om i landet. Norske kvinners dåpssåpe. So side 4.

Eirik's regjeringstid, full kongelig myndighet innen sitt hertugdømme, som omfattet store deler av Ostlandet samt Rygjafylke, Færøyene og Hjøltland. Den siste norske tronfølger i middelalderen som så lyset i Norge, var kong Haakon VI's og dronning Margrete Valdemarsdatters sønn, Olav, som ble født på Akershus i desember 1370. Han ble ikke så lenge etter valgt til konge i Danmark og derpå, ved farens død, hyldet på Öreting som Norges konge (29. juli 1381). Den mer enn 400-årige statsforbindelse mellom Norge og Danmark var dermed innledet.

Varig symbol

I unionstiden da det norske kongedømme ble et redskap for danske interesser og valgkongedømmet etter svensk og dansk forblide trengte igjennom også hos oss, trådte prinsfødselen som politisk begivenhet atter for en tid i bakgrunnen; men med kongemaktens nye vekst i det 16. og 17. århundre og under eneveldet da arveprinsippet på ny seiret, var en tronfølgers fødsel en stor begivenhet også for Norge.

Vårt nuverende kongedømme er naturligvis i reell henseende meget forskjellig fra det gamle. Mens dette var personlig og på det nær-

meste eneveldig i verdslige saker, er vårt nuverende kongedømme konstitusjonelt og parlamentarisk. Men det representerer stadig rikets enhet, udelelighet og uavhengighet. Suvereniteten ligger hos folket og utøves til daglig av Stortinget, og av den av Stortingets flertall avhengige regjering; men den formelle representasjon av folkets suverenitet utøves også under det parlamentariske styre av kongedømmet som det varige, uforanderlige symbol for den, uavhengig av partiene og de vekslende regjeringer.

I arveprinsens slekt —

Prins Albert Kong Oscar I Kong Frederik VIII Kong Oscar II Kong Eduard VII

Prinsfødselens betydning i datiden stod i forhold til den rolle kongedømmet selv spilte. Tronarvingen ble gjerne allerede i den regjerende konges levetid hyldet som tronfølger og mottok kongens navn, f. eks. Haakon Haakonsson hin unge som allerede 7 år gammel, våren 1240, ble hyldet som farens etterfølger både på Öreting og i Bergen, den femårige Magnus Haakonsson (Lagabøter), som St. Hansdag 1257 ble hyldet på Ekerøyene, hvor erkebiskop Einar ga ham kongens navn, og Eirik II Magnusson (født 1268), som kong Magnus selv ga kongens navn på et riksmøte i Bergen den 2. juli 1273. Prinsen var da 5 år gammel. Samtidig fikk hans to år yngre bror tittel av hertug. Faren løftet dem begge opp i det kongelige høysete.

Så stor vekt ble det lagt på å sikre en stabil tronfølger. Ved den regjerende konges død kunne det ikke lenger være noen tvil om etterfølgeren, som jo alt bar kongens navn. Så snart han nådde den voksne alder, fikk han dessuten delta i styret sammen med faren. Det gjaldt Haakon hin unge, Haakon V Magnusson utkong Magnus selv ga kongens navn

være forenet i kongens person, og enhver alvorlig motstand mot hans maktfylde opphørte efterhånden.

Med gelstilhøet var det vel ennå i det 13. århundre av og til strid om myndighet og rettigheter, men vesentligere var dog samarbeidet mellom dem. Overfor

folket stod de to samfunnsmakter i det store og hele fast sammen. «Hver av dem skal styrke den annens velde i rette og lovlige saker og erkjenne at de har sin makt fra Gud og ikke av sig selv», som det heter i landsloven. Kirken og episkopatet vant som maktthaver aldri en slik populari-

tet som det nasjonale kongedømme og ble alltid stående i dets skygge. Navnlige søkte og fant bondene hos kongen beskyttelse og vern mot de mektiges forsøk på å undertrykke dem. Dette gjelder ikke minst de siste konger av Haarfragre-ætt, Erik II og Haakon V Magnussoner.

Arveprinsens mor og far — kronprinsesse Sonja og Kronprins Harald.

Folk er spente på hva arveprinsen skal hete

Trengsel og jubel

Det var rene 17. mai-stemningen utenfor Rikshospitalets kvinneklinikk ved 18-tiden igår kveld. Sykepleiersker, leger og oppgjedde pasienter i alle vinduer ventet spent på å få et glimt av den nybakte far — og utenfor porten sto folk i kø for å gratulere kronprins Harald med arveprinsen.

Sorte skyer truet i horisonten, men værgudene var hensynfulle og lot bare et par smådrypp falle. 20 minutter over klokken 18 var ventetiden slutt. En smilende og

lykkelig kronprins Harald kunne fortelle den fremmete presse at alt sto bare bra til med mor og barn.

På spørsmålet om det hadde vært en stressom dag, svarte Kronprinsen:

— Ja, forsåvidt — det har vært en forholdsvis lang dag, men nu reiser jeg hjem, rett og slett.

Kronprinsen kunne også fortelle at han var tilstede under fødselen og at alt forløp normalt. Lilleprinsen er en stor gutt. Hele 52 cm lang og han veier 4375 gram.

— Hva barnet skal hete? — Det vet vi ikke ennå. Det vil bli opplyst i ekstraordinært statsråd på mandag, svarte Kronprinsen og fortalte videre at hans far, kong Olav, fremdeles er i Sverige og selver verdensmesterskap, og han vil ikke komme hjem til Oslo før seilansene er slutt.

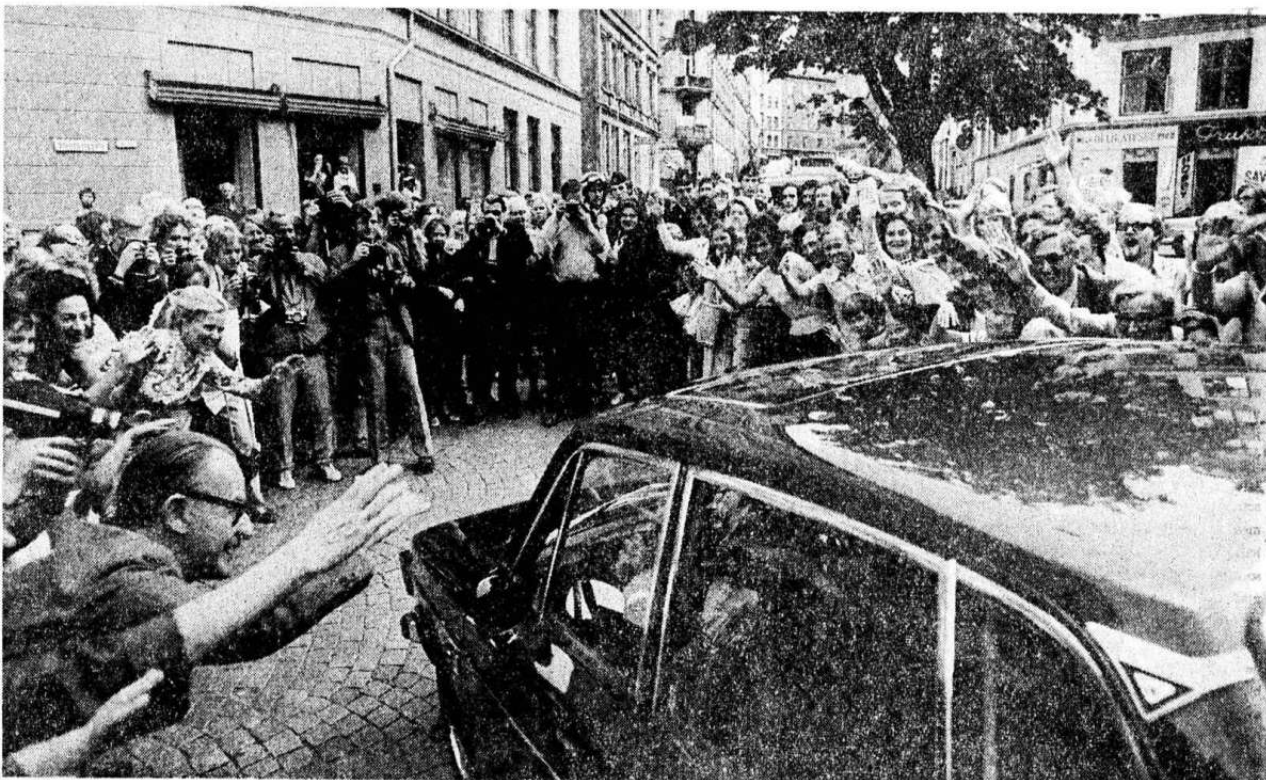
gjort etter at butikkene var stengt, minnet Kronprinsen om.

Noen ville vite om prinsesse Märtha Louise ville komme på besøk imorgon for å se lillebroren sin.

— Det vet jeg ikke. Det er jo egentlig ikke lov å ha med barn under 15 år på fødeavdelingen, så det blir neppe imorgon i hvert fall.

Fru Dagny Haraldsen, kronprinsesse Sonjas mor, har ennå ikke besøkt sin datter og datter-sønn, fortalte Kronprinsen.

— Mitt arbeidsprogram for de nærmeste dager vil ikke bli endret. Nu er det jo weekend, så inngenting vil hende før mandag, var sluttkommentaren til Norges gladeste pappa for han satte seg inn i bilen og kjørte hjem til sin lille datter, storesteren Märtha Louise, på Skaugum.

Jublande, glade mennesker roper hurra — gratulerer med Lilleprinsen og vinker en trett, men lykkelig kronprins Harald avgårde, da han forlot Rikshospitalets kvinneklinikk litt før klokken halv syv igår kveld for å reise hjem til Skaugum.

— Det må bli Haakon etter hans oldefar

For arveprinsens navn endelig blir bestemt i statsråd mandag, vil diskusjonen gå blant publikum. Den umiddelbare reaksjon i navnespørsmålet var blant de fleste Aftenpostens spurte: — Det må bli Haakon etter arveprinsens oldefar. Og hvorfor ikke gjeninnføre den gamle skrivemåte med dobbelt a?

Andre mente det gamle kongenavn Sverre igjen burde komme til heder og verdighet. Sverrenavnet var sterkt fremme i debatten da kronprins Harald fikk sitt navn. En del var den gang tilhengere av at Magnus måtte bli det nye navn. Publikum så ikke bort fra at Magnus ville være et heldig valg.

Men Haakon synes å ha de fleste tilhengere. Disse ønsket også at det må være Kronprinsparet som skal ha det avgjørende ord i navnespørsmålet.

Ved 16-tiden — etter at gårsdagens regatta i Lysekil var slutt — fikk kronprins Harald kontakt med Kongen og fortalte den gledelige nyhet.

— Hva var Kongens kommentar? — Gratulerer!!!

En reporter spurte om Kronprinsens reaksjon da han så det var en gutt.

— Det er bedre å spørre om min reaksjon da jeg så det var et vel-skapt barn. Og det er bare én reaksjon. Det er et under hver eneste gang, svarte en strålende blid pappa. Klappsalver fra samtlige pressefolk på dette svaret.

Det var ikke kommet så mange blomster til kronprinsparet ennå.

— Fødselen ble jo først bekjent-

Kongen drar til Hankø

Ombord i kongeskipet Norge, i havnen i Lysekil, mottar kong Olav gledestrålende meddelelsen om at kronprinsesse Sonja har født en prins. (Foto: Göteborgs-Posten)

Fra en spesiell medarbeider. Lysekil, 20. juli.

Göteborgsposten hadde som eneste avis fredag kveld den glede å få komme ombord i kongeskipet «Norge» i Lysekil og gratulere kong Olav med den lykkelige begivenhet som har funnet sted i kongefamilien. «Det føles helt fantastisk», sa Kongen med et solskinnssmil.

— Hvordan fikk så kong Olav beskjed om at en prins var født i Norge?

— Det fikk jeg gjennom Göteborgspostens medarbeider, som kom opp til meg og spurte om avisen kunne få komme ombord om kvelden for å ta noen bilder. Samtidig gratulerte avisens medarbeider kong Olav med prinsens fødsel, og derigjennom fikk Kongen

plutselig beskjed om det som var hendt.

— Det var et gledesbudskap De kom med, konstaterte kong Olav. Setere på kvelden snakket Kongen med kronprins Harald i telefonen og fikk beskjed om at alt stod bra til i Oslo.

— Men når skal Deres Majestet nu treffe kronprins Harald og de andre i kongefamilien?

— Jeg skal jo være med i den avsluttende seilansen i VM her i Lysekil lørdag og siden også delta i den avsluttende VM-banketten om kvelden. Men søndag morgen letter vi anker og drar hjem til Norge igjen.

— Til Oslo?

— Nei, jeg drar først til Hankø. Prinsesse Astrids datter fyller nemlig 10 år søndag, og da skal vi ha en liten fødselsdagsfest på sommerstedet. Der kommer også kronprins Harald til å være med.

I kveld hadde kong Olav midt-dag ombord i kongeskipet for den klare verdensmesteren i 55-m klassen, Ernest Fay fra USA med frue, og Mr. Fays gjester og deres familier. Det ble utbragt en skål for den lykkelige hendelse på Rikshospitalet i Oslo.

Det var almindelig glede i kretsen omkring kong Olav ombord i «Norge» over prinsens fødsel, og det samme gjaldt naturligvis også de mange nordmenn som økkuratt nu besöker Lysekil som turister og som smått om senn fikk beskjed om det som var hendt hjemme.

Kong Olav var altså ute på VM-banen langt til havs med sin 55-m da beskjeden kom, og omtrent samtidig forlot også kongeskipet «Norge» sin plass i havnen utenfor Lysekil. Etterpå var det noen som trodde at fartøyet gikk ut for å fremføre det glade budskap til kung Olav.

— Nei da, slett ikke. Skipet gikk bare ut for å proviantere vann, fortalte Kongen.

Göteborgspostens medarbeider kunne ved sitt besøk ombord i «Norge» fredag kveld også overlevere den første gratulasjonsbuketten til kong Olav. Den kom fra Lolf Wikström i Lysekil. Wikström vant olympisk gull i Melbourne i 1956 i Drake og har vært en av de ledende menn ved årets seilans i Lysekil og har dessuten fungert som attaché for de norske VM-båtene. Kongen ble meget glad for denne buketten.

Da nyheten tikket inn...

Kl. 15.23 braket det løs rundt i avisredaksjonene. Nyheten vi hadde kunnet vente oss når som helst de siste dagene tikket inn på fjerakriveren: Kronprinsessen hadde født en vel-skapt sønn på Rikshospitalet!

Hei, du, gratulerer med prinsen!

Flott programmert av Kronprinsessen, nå fikk vi god tid med stoffet til lørdagens morgennummer!

Så var det bare å kaste seg i bilen sammen med fotografen og fare opp til Rikshospitalet. Vi hadde jo fått med i siste utgave av aftennummeret at Kronprinsessen var innlagt, men nå var det altså gjort allerede!

Ryktet om innleggelsen hadde tydeligvis spredt seg for på plenum utenfor «Riket» hadde enkelte entusiastiske slått seg ned og ventet tålmodig, men noe oppbudd av polit til å holde pressefolk og andre nysgjerrige utenfor inngangene, var ikke å se.

Gleden over nyheten om prinsen var stor, naturligvis.

Men noen måtte da komme og si noe?

Intet skjedd...

Vi stod der og ventet...

Og ventet...

Endelig, kl. 16.15, kom sjefen for Kronprinsens adjutantstab, kommandør Stein Eviu, med glade øyne og fortalte at desverre, noe glimt av den nybakte prinsfar kom det ikke til å bli før kl. 18, for da først skulle Kronprinsen dra hjem.

— Ta en kopp kaffe og kom igjen da, sa Eviu.

Og jordmerkaften smakte godt, den!

Lillebror født i samme sykeværrelse

Kronprinsessen har tilbragt de siste ukene for nedkomsten hjemme på Skaugum sammen med Kronprinsen og prinsesse Märtha Louise, og hun har fått tid til å hvile ut og samle krefter etter alle festlighetene i forbindelse med Kongens 70-års dag i begynnelsen av måneden.

Kvinneklinikken er kjente og nesten hjemlige omgivelser for Kronprinsessen. Rikshospitalet hadde i samråd med Slottet reservert den samme sykepost til gårsdagens fødsel som i september 1971.

Rommene ligger i tredje etasje i kvinneklinikken, med vinduer mot syd. Kronprinsessens eget er et hyggelig sykeområde i likhet med det alle andre fødende kvinner på Rikshospitalet KK får. Men et tilstøtende rom er innredet som en salong. Gratulanter fra kongehus og slekt og venner kan oppholde seg her når de avlegger sine visitter.

Forberedelsene til den gledelige familieførelse på Skaugum har gått stillferdig for seg, men på Rikshospitalets kvinneklinikk har man den siste uken vært forberedt på at det nye medlem av kongefamilien kunne melde sin ankomst hvilken dag som helst. Kronprinsessens værelser har derfor stått klare den siste tiden.

Tidligere i uken ble for eksempel fjernsynsantennen montert utenfor vinduet i selve sykerommet, og farvefjernsynet er bragt på plass ved sengen.

En arveprins — så hyggelig!

Meldingen om den nyfødte prins kom tilsynelatende uventet på publikum i Oslo sentrum. Men Kronprinsessens nedkomst ble desto mer gledelig mottatt da nyheten spredte seg langs Karl Johan og folk ble oppmerksomme på at splittflagget gikk til topps på Slottet ved 16-tiden.

Foran Slottet samlet det seg etterhvert en del mennesker. Man kunne registrere større aktivitet enn vanlig blant soldatene i Kongens Garde. Og de svarte villig vekk på spørsmål fra publikum om årsaken til flaggingen.

— En prins? SA hyggelig! mente ekteparet Svein Sten og Kari Thomassen fra Bergen, som ene og alene var kommet til Oslo for å vise de to barna Slottet. — Det var igrunnen best med en prins. Da slipper kronprinsparet presset ved eventuelle senere fødsler, sa fru Thomassen, som var glad familien fikk

oppleve den historiske dag på nært hold.

Den tradisjonelle gratulasjonsprotokollen blir imorgon lagt ut i mottagelsesverelset i hovedporten på Slottet klokken ni. Med sitt navnetrekk kan publikum her gi uttrykk for sine gratulasjonsønsker til kronprinsparet. Protokollen vil bli liggende på Slottet så lenge det er behov for det.

På Akershus Festning valet også splittflagget over sommergrønne trekrone. Det nye medlem av kongefamilien vil bli hilset velkommen med den sedvanlige salutt idag kl. 12.00. Den offisielle feiring av arveprinsens fødsel markeres med flagging fra alle statlige bygninger og fra skip fra kl. 08.00 idag.

På spørsmål om man nå ønsket at kronprinsparet skal få flere prinser eller prinsesser, var svaret entstemmig:

— Det er en helt personlig sak og opp til Sonja og Harald å bestemme!

Ekteparet Svein Sten og Kari Thomassen fra Bergen var kommet til Oslo for å vise de to barna Lasse og Viri Slottet. De var svært glade for at dette skjedd på den historiske dag da arveprinsen ble født og splittflagget valet på toppen av Slottet. (Foto: Jon Hauge.)

«Mini-bukett» til arveprinsen

Den første blomsterbuketten til kronprinsesse Sonja og arveprinsen var en praktbukett fra hoff og stab på Slottet. Arveprinsen fikk en egen «mini-bukett», i bare blått med blå skyer. Blomstene var blå anemoner og kornblomster som altså ble den nyfødtes første blomsterhilsen.

Ansvarlig jordmor ved arveprinsens fødsel igår var overjordmor Ingeborg Tevda som her er fotografert sammen med Kronprinsessen og Märtha Louise på Rikshospitalet for snart to år siden.

Disse var tilstede

Kronprinsesse Sonjas leger er de samme som bistod ved den første fødsel, prinsesse Märtha Louises fødsel 22. september 1971. Det er kvinneklinikens sjef, professor dr. med. Knut Bjørø og overlege Arne Strand, som leder universitetsskoleklinikken poliklinikk. Ansvarlig jordmor ved fødselen er overjordmor Ingeborg Tevda, som assisteres av fødestuens dyktige jordmodre og sykepleiere.

Ansvarlig jordmor ved arveprinsens fødsel igår var overjordmor Ingeborg Tevda som her er fotografert sammen med Kronprinsessen og Märtha Louise på Rikshospitalet for snart to år siden.